శ్రీః

శ్రీకృష్ణాయ నమః || అథ భ్రమసంశయధర్మితావచ్ఛేదకతాం ఘటావృత్తిధర్మే పర్యాప్తా తాదృశధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకయత్కించిత్ప్రకారక
జ్ఞానత్వం సంశయత్వమితి భట్టాచార్యాః [illegible] అత్ర బహుతరభావత్వావచ్ఛిన్న [illegible] తథా చ [illegible] సంశయధర్మితా
వచ్ఛేదకతాం యాదృశధర్మే పర్యాప్తా తాదృశధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకయత్కించిత్ప్రకారకజ్ఞానత్వం సంశయధర్మితావచ్ఛేదకతా యాదృశధ
ర్మే పర్యాప్తా తాదృశధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకయత్కించిత్ప్రకారకజ్ఞానత్వే [illegible] సంశయత్వే [illegible] ఉభయవత్త్వే [illegible] ఇతి
సంశయధర్మితావచ్ఛేదకతా [illegible] పర్యాప్తా ఇదంత్వావచ్ఛిన్నవిశేష్యతా [illegible] తదభావవిషయకప్రకారకజ్ఞాన [illegible]
దభావవిషయకజ్ఞాన [illegible] ఇతి [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానవారణాయ [illegible] సంశయప్రతి [illegible] ఉభయ [illegible]
జ్ఞాన [illegible] అవ్యాప్తిః [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానవారణాయ [illegible] ఉభయ [illegible] ప్రకారక [illegible]
[illegible] సంశయే చ సాధ్యసంశయపక్షే [illegible] అతిప్రసంగో [illegible] విశిష్టము [illegible] విశేష్యతా [illegible]
[illegible] సంశయస్య విశేష్య [illegible] విశేష్యతావైశిష్ట్యం [illegible] స్వరూపసంబంధ [illegible] సంబంధే
[illegible] అసంభవవారణాయ [illegible] విశేష్యతా [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానవారణాయ [illegible] ఇతి సంశయ [illegible]
[illegible] స్వరూపసంబంధ [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానవారణాయ [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానవారణాయ [illegible] ఇతి జ్ఞాన

తాదృశవిశేష్యతానిరూపితతద్విశిష్టతదభావవిషయకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాయాం జ్ఞానత్వేనసత్వాత్ ఉక్తదోషస్తదవస్థ ఏవ ఏవమేవ వహ్ని
మాన్ ధూమాదిత్యాదౌ ధూమవాన్ పర్వతో ధూమవానితి జ్ఞానీయ తాదృశవిశేష్యతానిరూపిత ధూమత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాయాం
జ్ఞానత్వేన ధూమవాన్ పర్వతో వహ్నిమానితి [illegible] వహ్నిదర్శనత్వస్య సత్వాత్ అతిప్రసంగో దుర్వారః అతో [illegible]
పరీరుక్తదోషాదుద్ధర ఏవ చేతి [illegible] అవచ్ఛిన్న విశేష్యతా [illegible] విశేష్యతాయాం విశేష్యతా [illegible] తదభావవి
షయకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్న [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానత్వాభావాత్ ధూమవాన్ పర్వతో ధూమవానిత్యాది జ్ఞానీయ ధర్మద్వయావచ్ఛిన్న
శేష్యతాయాం ధారణాత్ [illegible] తదభావవిషయకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతానిరూపిత [illegible] వహ్నిత్వావచ్ఛిన్న విశేష్యతావచ్ఛిన్నతాయాః
ధూమప్రకారకత్వనిరూపిత [illegible] తత్వావచ్ఛిన్న విశేష్యతావచ్ఛిన్న [illegible] తాదృశవిశేష్యతానిరూపితప్రకారకతావచ్ఛేదాయాః
[illegible] అతిప్రసంగః [illegible] వహ్నిదర్శనాయా విశేష్యతా [illegible] సంశయ [illegible] ఏవం చ
[illegible] విశేష్యతా విశిష్ట [illegible] విశేష్యతా [illegible] సంశయ విశిష్ట ప్రకారతా వహ్నిదర్శనతా [illegible] ధర్మ [illegible]
[illegible] తాదృశసంశయ వైశిష్ట్యం [illegible] నిరూపిత [illegible] వహ్నిదర్శనత్వ [illegible] విశేష్యతా [illegible] ధర్మావచ్
ఛిన్న తాదృశవిశేష్యతా [illegible] విశేష్యతా నిరూపిత [illegible] సంబంధేన [illegible] విశేష్యతా [illegible] తాదృశ [illegible]

[illegible]

తత్ర [illegible] విశేష్యతా [illegible] తాదృశ [illegible]
[illegible]

[illegible]

విశేష్యతాసంబంధేన సాధ్యసంబంధావచ్ఛిన్నవిశిష్టప్రకారతాకతావచ్ఛేదకతావచ్ఛేదకతాకత్వప్రయుక్తవ్యధికరణధర్మావచ్ఛిన్నమేవ కృత్స్నం ధూమః తాదాత్మ్యేన తద్వత్త్వాత్
తదభావవిషయకజ్ఞానసామగ్ర్యాః తద్విశిష్టసంశయాత్మకత్వాత్ ప్రతిబంధకత్వాత్ ఇతి తదాశయః అతః విశేషణాంశే ప్రాంతత్వే తాదాత్మ్యేన సాధ్యవత్త్వ
ధూమః ధూమత్వాత్ అత్ర పతితాం వ్యాప్తిం విశిష్టసాధ్యవిశిష్టజ్ఞానత్వం సాధ్యజనకతావచ్ఛేదకత్వస్య విశేష్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాక
రూపబోధత్వాభావ సంబంధేనేతి॥ సాధ్యవిశేషణతావచ్ఛిన్నవృత్తిసాధ్యసంబంధేన జనకతాయాః జనకతా రూపబోధజనకతావచ్ఛేదకతా యేన సతి సా
ధ్యవిశేషణతాయాః వ్యాప్తివృత్తిసాధ్యసంబంధేన జనకతా తజ్జనకతా రూపబోధజనకతావచ్ఛేదకతా ప్రకారతాతదాత్మ్యత్వాత్ అత్ర విశేష
అతివ్యాప్తివారణాయ సత్యంతం అత్రైవ అతివ్యాప్తివారణాయ సాధ్యసంబంధేన జనకతా సాధ్యవిశేషణతాకేన వ్యాప్తివృత్తిత్వాదివిశేషణం సాధ్యతా
వచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రకారతా వ్యాప్తివృత్తిత్వం తదర్థః తేన సాధ్యతావచ్ఛేదకపురస్కారేణ పక్షే సాధ్యవగాహి సాధ్యాభావవత్త్వ ప్రకారకే
వ్యాప్తి విశిష్టసాధ్యసంబంధేన జన్యత్వం ప్రమాదాయ అతివ్యాప్తిః స చ ధూమవాన్ వహ్నేః ధూమవాన్ వహ్నేరిత్యాదౌ సాధ్యవిషయకం
పక్షతః సాధ్యతావచ్ఛేదకతాయాః తద్వ్యాప్తివిశిష్టవచ్ఛేదకతా ప్రకారతా చాలితయా ధర్మావచ్ఛిన్నతాదృశధూమతదభావవద్వృత్తి
వహ్నిరూపసాధారణాభావవ్యాప్తిరితి వా వస్తుతః విశేష్యతా రూపబోధసాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రకారతా సాధ్యసంబంధేన సాధ్యతా

ష్ట్యైదకతాపయోః స్వాధికరణాధర్మపయోః స్వావచ్ఛేదకతాకప్రకారతాశాలిత్వస్యవా ఆపన్నతా ఇపేశంయశీయత్వాత్ ఏతేష్వపి మవధ్యా
దవాః పవ్నారతత్వేదం సాధారణో వ్యాప్తిః సాధ్యసందేహజనకతా సాధ్యసందేహతావచ్ఛిన్న జనితా ఇత్యాయతాం గ్రాహ్యత్వే దవల్యవద్వృత్తిసా
త్యాభావవద్వృత్తి అన్యత్వం ఇతి జ్ఞానీయప్రకారతాయాం ప్రవాత్యమితి ప్రకారకతాన్యేషాం పన్నతి వృత్తిత్వం వా కాంక్షాం ఇతి ప్రకారకస
యూర్పరలంబక సాధ్యసంశయ ఇత్యజనితా ఇత్యపి తత్ర వ్యత్యసాం హంబరాధ్యవచ్ఛిన్న ప్రకారతాశాలి జ్ఞాన విశిష్టప్రవృత్తి ఉపపన్నతి తావచ్ఛిన్న జన
కతాం ఇయత్ జనితా ఇత్యపి తజ్జనకతావచ్ఛేదకతాపత్తేరాప్యసోపపన్నత్వా వృత్తిసాధ్యసందేహజనకతా ఇయత్ జనితా ఇత్యపి తజ్జనకతావచ్ఛేద
కతాపత్తా తత్రైవ నాతివ్యాప్తిః సాధ్యసంశయతావచ్ఛిన్నత్వం సాధ్యసంశయత్వ వృత్తిత్వం తే సాధ్యసంశయత్వ జనితావచ్ఛేదకత్వాపత్తేః
అథ సాధ్యత్వప్రకారకసంశయత్వాపేక్షయా ప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వే సతి సాధ్యసంశయవృత్తిత్వరూపం సాధ్యసంశయత్వ వృత్తిత్వం తదాభావ
త్వాసాధారణ్యవచ్ఛిన్న ప్రకారతాశాలి జ్ఞాన విశిష్టప్రవృత్త్యాపన్నతి విశిష్టతావచ్ఛిన్న జనితా యాః తాదృశతయా విరుద్ధే అతివ్యాప్తిదుర్వార
న్నైవేతి చేన్న సాధ్యాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వమపి వహ్నితోన్యత్వస్య సంబంధావచ్ఛిన్న సంశయత్వ జనితావచ్ఛేదకత్వం తత్ర
లక్షణాసంభవాత్ ఉక్తత్వాత్ వృత్తితాపత్తేః సాధ్యావపన్నతి విశిష్టత్వస్య విపక్ష జనితాం విశిష్టాభావవచ్ఛిన్న ప్రతియోగి

తాంశభేదవద్వృత్తిత్వాసంపన్నగానవచ్ఛిన్నస్యాప్యభావవత్తిదకతాకభేదవత్వం బంధకస్య పదం సార్థక్యం పస్థితి ఇరం తాదృశజ్ఞానతా సమాంగధీక
రణకోంతఘభాంవతంపచారావచ్ఛిన్న ప్రకారతాశాలిజ్ఞానత్వవ్యాప్తాతిపుభాపోపస్థితితత్పవచ్ఛిన్న జ్ఞానతామాదాయ కొంత్వపాంక్షప్రదిత్సు
దివిరుక్తిఅతివ్యాప్తివారణాయ। యతపదంద్వయప్పాఅతివ్యాప్తివారణాయ విశిష్టదలం తత్త్వవతి వ్యాప్తివారణాయ సాధ్యావిశేషణాకోంపస్థితి
వృత్తిత్వా సాధ్యసందేహాది దశాతాయాం। వెశిష్టం సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రకారతాశూన్యాపస్థితవృత్తిత్వాతదభావే త సాధ్యతావ
చ్ఛేదకపురస్కారేణ అగ్నిమతోపి సాధ్యాభావ ఇత్యాకారకభ్రమాత్మకోపస్థితివారణాయ సాధారణ్యాంద్వయసంగ్రహాయకే చిత్సాధ్యేత్తి
ప్రకారతాశూన్యభ్రమోపస్థితివృత్తిత్వం తదర్థః తే నైరంతర్యదోషః ఇతి ప్రాహుః। సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రత్వా చ సాధ్యతావచ్ఛేదకతా
పర్యాప్త్యధికరణ ధర్మావచ్ఛిన్న ప్రతియోగితాక త్వం తేన అరుణవత్వ కాలీన వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ వ్యాప్త్యతివ్యాప్తి ప్రసంగః। ఇ
తాచ సందేహాత్మవచ్ఛిన్న ఇరూపితత్వాపత్తి అనభిధానమూపాలంబ సాధ్యసంశయ జ్ఞానత్వా ఇరూపితవహ్న్యభావ విశిష్టరాసభ
సాహచర్యవచ్ఛిన్న ప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యభావ విశిష్టరాసభోపస్థితితత్వవచ్ఛిన్న జ్ఞానత్వా। యతః ఇరూపితజ్ఞానతా
వచ్ఛేదకీభూతం వహ్నిమద్వృత్తివత్వభావ విశిష్టరాసభవద్వృత్తిధూమవానితి జ్ఞానప్రకారతామాదాయ వహ్నిమాన్ ధూమవానిత్యా
ది వ్యాప్తే అతివ్యాప్త్యాపత్తేః। యతపదముపేక్షితం తత్త్రాంతివ్యాప్తివారణాయ అభావాత్ తాదృశజ్ఞానతా

ఽరూపితవృత్తిభావాప్రసిద్ధిత్వాపత్తేః అత ధర్మావచ్ఛిన్నజనకతాంశే సమానాధికరణవృత్త్యసాధారణ్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవస్తుప
స్థితత్వావచ్ఛిన్నజన్యతా ఽరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతవ్యాప్యసహచరితధర్మవాన్ ఇతి జ్ఞానీయప్రకారతామాదాయ తత్రైవాతివ్యాప్తి
ప్రత్తేః అథ శాబ్దాగోచరత్వప్రత్యక్షాదిసంశయానాం ధర్మితావచ్ఛేదకప్రకారకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నజనకతా ఽయత అశ్వత్వవిశిష్టబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్నజన్య
తా ఽరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతగోత్వాభావవత్త్వే అశ్వత్వవాన్ ఇత్యాదిజ్ఞానీయప్రకారతామాదాయ అయం సారశ్వత్వాదిత్యాది
విశిష్టే అతివ్యాప్తివారణాయ సత్యంతం దేయమితి తాదృశజనకతా ఽరూపితప్రకారతాత్వావచ్ఛిన్నఅవచ్ఛేదకతా తత్రైవప్రకారతా ఽపేక్షణాత్ అథ
తథాపి అశ్వత్వవత్త్వే గోచరత్వాదిసంశయానాం ధర్మితావచ్ఛేదకప్రకారకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నజనకతా ఽయతో అశ్వత్వవిశిష్టాశ్వాయాం
గిక అశ్వత్వవైశిష్ట్యావగాహిబుద్ధిత్వావచ్ఛిన్నజన్యతా ఽరూపితజనకతా ఽరూపితప్రకారతాత్వావచ్ఛిన్నావచ్ఛేదకతాశ్రయగోత్వాభా
వవత్త్వాత్ అశ్వత్వవాన్ ఇత్యాదిజ్ఞానీయప్రకారతామాదాయ తత్రాతివ్యాప్తి దుర్వారాతివ్యాప్తిరితి నిరుక్తయుక్తజనకతాయాం స్వనిరూపితావచ్ఛిన్నత్వ
జ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నత్వసంబంధేన వైశిష్ట్యం తత్ [illegible] సాధారణావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానజన్యతావచ్ఛేదకతా   అనుపపత్తేః తత్ర తథాపి వైశిష్ట్య
వచ్ఛేదకతయా సామానాధికరణ్యత్వాదేః ఽపేక్షాత్ తాదృశజనకతాయాం యత్కించిత్సాధారణ్యావచ్ఛిన్నప్రకారకజ్ఞానజన్యతాయా అసంభవ ఇతి లక్ష
ణాసంభవ ఇతి చేత్ సాధ్యాభావవిషయకత్వాఘటితధర్మావచ్ఛిన్నసంశయజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజన్యతా ఽరూపితజనకతా

వహ్నిర్ధూమాత్ సాధ్యాభావవిషయకత్వఘటితతద్ధర్మావచ్ఛిన్నసాధ్యవిషయకత్వఘటితతద్ధర్మావచ్ఛిన్నసంశయజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజ
నితాం నిరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతాం యా ప్రకారతా తదాశ్రయత్వమితి తత్రావ్యాప్తి అతివ్యాప్తివారణాయ సత్యంతం సాధ్యవత్త్వ ధూ
మవానితి జ్ఞానీయప్రకారతాయాం సాధ్యసంశయజనకతావచ్ఛేదకసాహచర్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టకార్యతావచ్ఛిన్నజనక
తానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్త్యధికరణధర్మాశ్రయత్వమాదాయ తత్రైవాతివ్యాప్తివారణాయ సాధ్యాభావవిషయకత్వఘటితతద్ధ
ర్మావచ్ఛిన్నసంశయజనకతాయాం విశేషణం సాధ్యసంశయత్వావచ్ఛిన్ననిరూపితజనకతాగ్రాహ్యత్వాభావవహ్న్యభావవిశిష్టరాసభవద్వృత్తి
ధర్మవానితి జ్ఞానీయప్రకారతాయాః వహ్న్యభావవిశిష్టరాసభసాహచర్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టత్వరూపసాధ్యాభావ
విషయకత్వఘటితతద్ధర్మావచ్ఛిన్నసంశయజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనితానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్తివిశేషధర్మసత్త్వాత్తదాశ్ర
యత్వమాదాయ తత్రైవాతివ్యాప్తిః సాధ్యాభావముఖ్యవిశేష్యకత్వఘటితతద్ధర్మావచ్ఛిన్నత్వాద్ వైశాదేవ ఉక్తదోషవారణాసంభవాత్ సాం
ధ్యసంశయత్వావచ్ఛిన్ననిరూపితత్వం జనకతాయాం ఇదం యమితి వాచ్యం కాలికసంబంధావచ్ఛిన్నవహ్న్యభావాధికరణతావద్వృత్తివహ్ని
మద్వృత్తి ధూమవానితి జ్ఞానీయప్రకారతాయాః కాలికసంసర్గేణ సంయోగసంబంధావచ్ఛిన్నవహ్న్యభావకోటికసంశయాయ వహ్ని

భావముఖ్యవిశేష్యకత్వఘటితధర్మావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజన్యతాశ్రయం ఫలజనకతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్తివిశేష్యదలవత్త్వప్రయుక్తదోష
వారణాసంభవాత్ అథతథాపి సత్తావాన్ జాతేరితి దోషకాలికసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకసత్తాభావవద్వృత్తిసత్తావద్వృత్తిజాతిమానితి
కారకతాయాం సత్తాసంశయతావచ్ఛిన్న ఇత్యుపి సత్తాభావవిషయకత్వఘటితధర్మావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదక[illegible]వచ్ఛిన్నజన్యతాశ్రయం ఫల
జనకతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్తివిశేష్యదలసత్త్వప్రయుక్తతాహానాదోయా[illegible]ప్రసంగాదువారణమితి చేన్న సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నసాధ్యతావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛి
న్నప్రతియోగితాకతత్ర సంశయతావచ్ఛిన్న ఇత్యుపి తత్త్వస్య జనకతావిశేషణతాపర్యాప్తా సాధ్యాభావవిషయకత్వఘటితధర్మావచ్ఛిన్నతాపత్త్రసాధ్యాభా
వపదేన సాధ్యతావచ్ఛేదకసంబంధావచ్ఛిన్నసాధ్యనిష్ఠప్రతియోగితాకాభావవివక్షణే ద్వావ్యథతథాపి వహ్న్యభావవద్వృత్తిపర్వతీయవ
హ్నిమాన్ ధూమవృత్తిమహానసీయధూమవానితి జ్ఞానీయప్రకారతాయాః పర్వతీయవహ్నిమాన్ వహ్నిసామాన్యాభావవానిత్యాకారక
సంశయతావచ్ఛిన్న ఇత్యుపి తత్పర్వతీయవహ్నిత్వప్రతియోగికవహ్నిసామాన్యాభావవిషయకత్వఘటితధర్మావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకతా
వచ్ఛిన్నజన్యతా ఇత్యుపి తత్త్వజనకతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్తివిశేష్యదలసత్త్వప్రయుక్తతాదాత్మ్యముత్పాదాయా పర్వతీయవహ్నిమాన్ మహానసీయధూమవాది
త్యాకారకప్రత్యక్షత్వాతివ్యాప్తిరితి [illegible] సాధ్యాభావవిషయకేత్యత్ర సాధ్యాభావపదేన సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావవివక్షణాత్ అథతథాపి

[illegible]

పక్షాభావవ[illegible]కాలీనః పర్వతో వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ తాదృశపర్వతో వహ్నిసహచరితధూమవానితి జ్ఞానీయప్రకారతాయాః
స్తాదృశపర్వతో వహ్నిమాన్నవేతి సంశయీయతాదృశపర్వతత్వావచ్ఛిన్నవిశేష్యతానిరూపితవహ్నిసాహచర్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవ
వ పక్షత్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజన్యతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకత్వస్య విశేషణదలవైయర్థ్యం। తావతాదాయాతివ్యాప్తేర్దుర్
వారత్వాదితి చేన్న సాధ్యాభావవిషయకత్వే సతి సాధ్యాభావముఖ్యవిశేష్యకత్వస్య వక్తవ్యతయా అదోషాత్। పక్షాభావే వహ్నిమాన్నవేతి సంశయీయ
పక్షాభావావచ్ఛిన్నవిశేష్యతానిరూపితవహ్నిసాహచర్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవ పక్షత్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజ
న్యతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతాయా వహ్నిసహచరితధూమవాన్ పక్షాభావ ఇతి జ్ఞానీయప్రకారతాయాం తద్వ్యాప్తేరితి
చ్ఛ విశేష్యతావచ్ఛిన్నముఖ్యవిశేష్యతానిరూపితధర్మావచ్ఛిన్న ఇతి విశేషణే విరుద్ధే అతివ్యాప్తివారణాయ విశేషణదలం। తత్ర సాధ్యాభావవిషయక
త్వేసతి తద్ధర్మావచ్ఛిన్నత్వాపాదనే తద్విశిష్టతాదవస్థ్యం। అతః తదుపాత్తం। సాధ్యాభావముఖ్యవిశేష్యకత్వే తద్ధర్మావచ్ఛిన్నేతి
రత్వాత్। కపిసంయోగీ ఏతద్వృక్షత్వాత్ సంయోగాభావాదిత్యాదిస్థలే సాధారణసంగ్రహాయ ముఖ్యత్వనివేశః। అశ్వత్వపక్షత్వాద్యన్యతమలింగాని
పతిసంశయీయధర్మితావచ్ఛేదకప్రకారకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకత్వమితి ప్రతిపక్షలక్షణవిశిష్టయోర్వ్యాప్తిమత్త్వావచ్ఛిన్నజన్యతా

నిరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతాయాం యోగేంత త్వాభావవద్వృత్తిత్వవాంఛిత్త్వాది జ్ఞానీయప్రకారతావిశిష్టతామాదాయ అంగాంగీర భ్యుత్థాదే
త్వాదివిరుద్ధేఽతివ్యాప్తిః అతః సాధ్యవిషయకత్వేపి తద్ధర్మావచ్ఛిన్నే జనకతావిశేషణం తేన ఘటత్వకాంతకాత్యద్భుతప్రవాహవద్భూతలే గోత్వవ
తి సంశయీయాంశధర్మితావచ్ఛేదకీభూత ఘటత్వప్రకారకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నజనకతాం ఆదాయ సాధ్యవిషయకత్వేపి తద్ధర్మావచ్ఛిన్నే తదియాంశ తదవచ్ఛి
న్నకోటిప్రవిష్టావచ్ఛేదకవిశిష్టవైశిష్ట్యావగాహి తత్పదార్థ జనకతాశరీరం ఘటజనకతావచ్ఛేదకీభూత గోత్వాభావవద్వృత్తిత్వవత్త్వాం న
త్తజ్ఞానీయప్రకారతామాదాయ విరుద్ధేఽతివ్యాప్తిః తత్ర శరీరసాధ్యఘటవాన్ సంశయముఖ్యవిశేష్యకత్వేపి తద్ధర్మావచ్ఛిన్నే అధికాంశము
ఖ్యవిశేష్యకత్వఘటిత ధర్మావచ్ఛిన్నత్వోపపాదనేపి గోత్వగోత్వాభావవత్తి సంశయీయ గోత్వవిశేష్యకగోత్వాభావసాహచర్య వచ్ఛిన్న
ప్రకారకజ్ఞానత్వజనకతాయాః పరంపరయా సాధ్యముఖ్యవిశేష్యతాసు తత్తద్ధర్మావచ్ఛిన్నతయా తాదృశజనకతావచ్ఛేదకసాహచర్య
వచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞాన విశిష్టతావచ్ఛిన్నజనకతాం నిరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతా గోత్వాభావవద్వృత్తిత్వవది జ్ఞానీయప్రకా
రతాం మాదాయ పూర్వోక్తాతివ్యాప్తేరవచ్ఛిన్నమితి సాధ్యతావచ్ఛేదకవిశిష్టప్రకారతాం ప్రకారతావిశిష్టాని సాధ్యముఖ్యవిశేష్యత్వ
ఘటితధర్మావచ్ఛిన్నత్వ విశేష్యప్రకారతాశాలి శిష్టత్వం చ స్వనిరూపితత్వసంబంధేన అతఏవ అశక్యత్వాదిత్వాం ఘోత్వవద్గవాం అశక్యత్వదశ

వలత్వవన్నిష్ఠాత్యం తాంత్వవన్నాం ఇత్యాదిసంశయజనకతావచ్ఛేదకం పూర్వోక్తం తద్వ్యాప్తిత్వాదవస్థ మితి సమానాధికరణం ఏతత్కల్పత్రయ
ఘటాద్యపూర్వకం సిద్ధాంతమహామహోపాధ్యాయతి సాధ్యవిషయకశక్త్యాతద్ధర్మావచ్ఛిన్నసంశయజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకత్వం రూపితం న
తద్వచ్ఛిన్నసమానాధికరణతావచ్ఛేదకసాధ్యాభావవిషయకత్వప్రకారతద్ధర్మావచ్ఛిన్నసంశయజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకత్వం రూపితజనక
కతావచ్ఛేదకీయప్రకారతాతదాశ్రయత్వముభయతి సాధ్యవిషయక త్వస్య పూర్వవదధూమోత్పాదకః తదవచ్ఛిన్నసమానాధికరణతావచ్ఛేదకధర్మ
వచ్ఛిన్నత్వాదేవైతత్పూర్వోక్తం తద్వ్యాప్తిత్వాదసంభవత్వాత్ సాధ్యాభావవిషయకత్వే దేశకాలాద్యపేక్షయైవ జనకమితి సంశయజనకత్వం న
త్తావాన్ జాతిలక్షణదోషాలీకసంబంధేనత్వేన తత్సంశయాంశతత్సహచరితవచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టసత్వేనవాపక్షతో
త్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకతాం రూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతోభయసహచారావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలియంసత్వేనపక్షతత్వ
వచ్ఛిన్నసమానాధికరణతావచ్ఛేదకతాలీకసంబంధావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకాభావసహచారావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టతాద్యశత్వాభా
వోపక్షతత్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకతారూపితజనకతావచ్ఛేదకతానిరూపకతాయాం వ్యాప్త్యుపపత్తేః పర్వతః పర్వతీయ
వహ్నిమాన్ మహానసీయధూమవానిత్యాదావిరుద్ధపర్వతీయవహ్నిమాన్ వహ్నిసామాన్యాభావవాన్వా ఇత్యాదిసంశయాయ పక్ష
మాదావవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టపర్వతీయవహ్నిపక్షతత్వావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛే

దకావచ్ఛిన్న ఆధేయతా నిరూపిత ఆధేయతావచ్ఛేదక భూత పర్వతీయ వహ్ని మదవృత్తి వహ్ని సామాన్యాభావవదవృత్తి మహానసీయ ధూమవా

తి జ్ఞానీయ ప్రకారతాయాః తాదృశ పర్వతీయ వహ్నిత్వావచ్ఛిన్నత్వాపత్తేః ప్రకారితావచ్ఛేదక వహ్ని సామాన్యాభావవదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్న

ప్రకారతా శాలి జ్ఞాన విశిష్ట వహ్ని సామాన్యాభావ వన్నిష్ఠ త్వావచ్ఛిన్న ఆధేయతావచ్ఛిన్న ఆధేయతా నిరూపిత ఆధేయతావచ్ఛేదకత్వాపత్తే ర్వహ్ని ప్రతియోగితాక మా

త్వాపత్తేః ఇత్యవధేయం॥ సహకారితావచ్ఛేదకత్వాశ్రయ సాధ్యతావచ్ఛేదక సంసర్గావచ్ఛిన్న సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రకారతావచ్ఛిన్న సా

ధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రతియోగితాభావత్వావచ్ఛిన్న ప్రకారితా కజ్ఞానోపధాయకతా కంతత్ఫలోపధాయకతా విశేష సాధ్యాభావ

వన్నిష్ఠ ఘటిత త్వే వ్యాప్తి గర్భిత గురునామకదాయుమణి తదవచ్ఛిన్న సహకారితావచ్ఛేదకత్వా చ తదవచ్ఛిన్న సమవధాన ప్రయు

క్త ఫలోపధాయకతాభావవత్ వ్యాప్తి జ్ఞానత్వమితి వ్యపదేశ సహకారితావచ్ఛేదకత్వాభిమత పదార్థతదవచ్ఛిన్నాభావ ప్రయుక్త ఫలోపధాయ

కతాభావవత్వావచ్ఛిన్న జ్ఞానత్వమితి తదర్థః వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్న ప్రకారతా శాలి జ్ఞాన విశిష్ట వస్తు పక్షీతత్వావచ్ఛిన్నాభావ ప్రయుక్త

సాధ్యసంశయోపధాయకతాభావః వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్న ప్రకారతా శాలి జ్ఞాన విశిష్ట వస్తు పక్షీతత్వావచ్ఛిన్నాభావ ప్రయుక్త సాధ్య

సంశయోపధాయకతాభావాదవచ్ఛిన్నః ఏవం వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్న ప్రకారతా శాలి జ్ఞాన విశిష్ట వస్తు పక్షీతత్వావచ్ఛిన్నాభావ ప్రయుక్త

సంశయోపధాయకత్వాభావః వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యుపస్థితిత్వావచ్ఛిన్నాభావప్రయుక్తసంశయోపధాయకత్వాభా
వాత్ అభిన్న ఏవేతి వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యుపస్థితిత్వావచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకత్వం వహ్న్యభావవ
2 దవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యభావోపస్థితిత్వస్య వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యు
పస్థితిత్వావచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకత్వం వహ్న్యభావవదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యభావోపస్థితిత్వస్యా
పేక్ష్య వారణాయ మిలిత్వా ప్రవిరుద్ధయోరతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం తదవచ్ఛిన్నాభావప్రయుక్తత్వవిశిష్టసంశయోపధాయకత్వాభావాధికరణతావత్త్వా
వచ్ఛిన్నకత్వమితి వివక్షణాత్ అథ వహ్న్యభావవదవృత్తిధర్మవత్తాజ్ఞానవహ్న్యభావవదవృత్తిధర్మవత్తాజ్ఞానాభ్యాం యత్ర వహ్న్యభావోప
స్థితిస్తత్ర తాదృశాయ వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యుపస్థితిత్వావచ్ఛిన్నాభావప్రయుక్తత్వవిశిష్టసంశయోప
ధాయకత్వాభావాధికరణతా వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యుపస్థితిత్వావచ్ఛిన్నాభావప్రయుక్తత్వవిశిష్ట
సంశయోపధాయకత్వాభావాధికరణతా చ వర్తత ఇతి వహ్నిమదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యుపస్థితిత్వావచ్ఛిన్నసహ
కారితావచ్ఛేదకత్వం వహ్న్యభావవదవృత్తిత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యభావోపస్థితిత్వస్య ఏవం వహ్నిమదవృత్తిత్వా

వచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యభావస్మృతిత్వావచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకత్వం వహ్న్యభావవదనువృత్తత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశి
ష్టవహ్న్యభావోపస్థితిత్వస్యాపి దుష్పరిహరమేవేతి వాచ్యం విరుద్ధయోరతివ్యాప్తిగ్రహదశాయామేవేతి ఘటితాదృశోపధాయకత్వాభావవత్త్వావచ్ఛిం
న్నసామాన్యకత్వావచ్ఛిన్నైవ సహకారితావచ్ఛేదకత్వాత్ తస్యవాంఛనీయత్వమితి వ్యాప్తిరితి వాచ్యం తథా సతి స్వావచ్ఛిన్నసామాన్యంత్రగర్
తఫలోపధాయకతావచ్ఛేదకఫలోపధాయకత్వాభావాభావపేక్షయా లాఘవేన తదవచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకత్వాదస్య దుర్వారసంభవాదితి చేన్న
తదవచ్ఛిన్నాభావమాత్రప్రయుక్తత్వవిశిష్టఫలోపధాయకత్వాభావాధికరణతావచ్ఛేదకత్వమిత్యస్య వివక్షితత్వాత్ తథా చ తా
దృశోపస్థితివృత్తిఫలోపధాయకత్వాభావాధికరణతా చ వినిగమనావిరహాద్వహ్న్యభావవదనువృత్తత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాఘటితధర్మా
వచ్ఛిన్నాభావవహ్న్యభావవదనువృత్తత్వావచ్ఛిన్నప్రకారతాఘటితధర్మావచ్ఛిన్నాభావాభ్యామేవ తత్ప్రయుక్తా ఇతి తాదృశాధికరణతాన
యోః తదవచ్ఛిన్నాభావమాత్రప్రయుక్తత్వాభావాత్ తాదృశోపధాయకతావచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకత్వప్రసంగ ఇతి చేదుచ్యతే
తద్దోషవారణాయ సహకారితావచ్ఛేదకఘటకస్వావచ్ఛిన్నోపస్థితివృత్తిధర్మవిశిష్టాభావత్వే విశేషణీయం స్వత్వం వైశిష్ట్యం చ స్వపర్యాప్త్యవ
చ్ఛేదకతాకజన్యతానిరూపితజనకతాశాలిత్వస్వాభావవత్స్మృతివృత్తిధర్మపర్యాప్త్యవచ్ఛేదకతాకజనకతానిరూపితజన్యతాశాలిత్వోభ
యసంబంధేనాసంభవవారణాయ ఉభయసంబంధనివేశః వహ్న్యభావసాధారణ్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలిజ్ఞానవిశిష్టవహ్న్యభా

మోపస్థితత్వాదిత్యాదేః వహ్న్యభావత్వవిశిష్టవిషయకత్వేషు తత్తద్ధర్మావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపిత [illegible] తాశాలిత్వ వహ్న్యభావత్వవిశిష్టవి
షయకతాయా అభావవత్ వహ్న్యభావప్రకారేణ అన్యథాసిద్ధత్వాదితి వృత్తి పరస్పర రూపక రూపకాభావాపన్న వహ్న్యభావసాధారణ్యావచ్ఛిన్నప్ర
కారతాశాలి జన్యతావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపిత జన్యతాశాలిత్వేనోభయోః సంబంధే వహ్న్యభావత్వవిశిష్టవిషయకత్వరూపస్వాతి వృత్తిధర్మ
విశిష్టతావచ్ఛేదక సహకారితావచ్ఛేదకత్వేనోపపద్యత ఇతి ప్రథమసంబంధమధికృత్య పర్యాప్తిర్వైశిష్ట్యం ద్వితీయసంబంధమధికృత్య ధర్మే స్వాతివృత్తిత్వ
వైశిష్ట్యం తు అనుభవావచ్ఛిన్నజనకతామాదాయ తాదృశసహకారితావచ్ఛేదకతానుపపత్తివారణాయ తత్తద్ధర్మావచ్ఛిన్నజనకతా
మాదాయ అతస్తాదృశానుపపత్తివారణాయ తత్ర పర్యాప్తిర్వైశిష్ట్యం విశేషణజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నజనకతామాదాయ అనుపపత్తివారణాయ జన్యతాత్వ్యయ
స్వాశ్రితత్వావచ్ఛిన్నత్వే విశేషణీయమితి ప్రా[illegible]యయోః సంశయ నిరూపిత జనకతావచ్ఛేదక [illegible] యాం ధర్మితావచ్ఛేదకావచ్ఛిం
న్న విశేష్యతా నిరూపిత ప్రకారతాత్వ తద్వచ్ఛేదకతా పర్యాప్త్యధికరణధర్మవత్త్వం సవ్యభిచారత్వమితి అనైకాంతికత్వం యత్కించిత్ సంశయ సందేహ
నిరూపిత జనకతావచ్ఛేదక [illegible] ధర్మితావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్యతా నిరూపితప్రకారతాత్వవ్యాపకప్రకారతావచ్ఛేదకతా పర్యాప్త్యధిక
రణరూపవత్త్వమితి ఫలితార్థః వ్యాపకత్వం చ స్వావచ్ఛేదకతా పర్యాప్త్యధికరణధర్మావచ్ఛిన్నప్రకారతాత్వ సంబంధేన యత్కించిత్ సం
శయ నిరూపిత జన్యతాత్ సాధారణ్యావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలి జన్యతావచ్ఛిన్నజనకతామాదాయ లక్షణం సంగమనీయం

ర్తిభిన్నయం యత్కించిత్త్వం సంయోగనిరూపిత ధర్మితావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్న విశేష్యతాశాలి తద్ధర్మావచ్ఛిన్న యాయాఽనుయోగితా తదవచ్ఛేదకీభూతతా
దృశ విశేష్యతా నిరూపిత ప్రకారతావచ్ఛేదకతా పర్యాప్త్యధికరణ ధర్మవత్త్వమితి అస్మాకం తాదృశ జనకతా త్వవ్యాపక ప్రకారతావచ్ఛేదక
తా పర్యాప్త్యధికరణ ధర్మవత్త్వం ఫలితార్థః వ్యాపకత్వం చ స్వావచ్ఛేదకీభూత ధర్మావచ్ఛిన్న ప్రకారతా తాదృశావచ్ఛిన్నత్వ సంబంధేన పూర్వోక్త
లక్షణం సంగమనీయమితి చేద్యః తాదృశం యత్కించిజ్జ్ఞానీయం యాదృశరూపావచ్ఛిన్న విషయకత్వీయ సామాన్య ప్రతిబధ్యం తాదృశాయా
నుమితి విరోధితావచ్ఛేదక ధర్మః తదవచ్ఛిన్నత్వం సముదితార్థః అస్మాభిః స్వావచ్ఛిన్న విషయకత్వీయ తదవచ్ఛిన్న ప్రతిబంధకతా ని
రూపిత ప్రతిబధ్యతాశాలి పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న విషయతా నిరూపిత సాధ్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న ప్రకారతా నిరూపకత్వే సతి తాదృశప
క్ష విషయతా నిరూపిత తాదృశహేతు విషయకజ్ఞానీయాఽనుమితి విరోధితావచ్ఛేదకో ధర్మః తదవచ్ఛిన్నత్వం సముదితార్థః తాదృశయ
త్కించిజ్జ్ఞానీయ యాదృశరూపావచ్ఛిన్న విషయకత్వీయ సామాన్య ప్రతిబధ్యమితి తథా చ తాదృశ యత్కించిజ్జ్ఞానీయ యద్రూపావచ్ఛిన్న విషయ
తాయా అవాధ్య పక్షం యద్విషయకత్వం తన్మాత్ర జ్ఞానీయ యద్రూపావచ్ఛిన్న విషయకత్వం నాత్ర ప్రతిబధ్యమిత్యుక్తే సమూహాలంబనమా
దాయ అవ్యాప్త్యాపత్తేః అథ సాధ్యవిషయకత్వఘటిత ధర్మావచ్ఛిన్న జనకతావచ్ఛేదకో యో ధర్మః తదవచ్ఛిన్న జనకతా నిరూపితాయాం

తదవచ్ఛిన్నసహచారితావచ్ఛేదకసాధ్యాభావవిషయకత్వఘటితధూమాదావభిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనితాభ్యాం చ బాధక
తాయామవచ్ఛేదకీభూతప్రకారతా । తస్మాదతిప్రసంగః తదవచ్ఛిన్నసహచారితావచ్ఛేదకత్వం చ తదవచ్ఛిన్నసమవధానప్రయుక్తఫలో
పధాయకతాభావవత్త్వావచ్ఛిన్నకత్వమితి అత్రేయమాశఙ్కా అథ వహ్నిసహచరితే వహ్నిమదవృత్తి ధూమాదావతిప్రసంగః జనకవహ్న్యుప
స్థితికృత్తిసుఖదుఃఖోపధాయకతాభావస్య వహ్న్యభావసహచరితధూమవత్తాజ్ఞానజనకవహ్న్యుపస్థితితావచ్ఛిన్నసమవధానస్య వహ్న్యభా
వవదవృత్తిధూమవత్తాజ్ఞానజనకవహ్న్యభావోపస్థితితావచ్ఛిన్నసమవధానస్యాపి ప్రయోజకతయా అత్రావిశేషాద్ యథావస్తు ప్రతీకార ఇతి
చేదత్రైకే తదవచ్ఛిన్నసమవధానప్రయుక్తత్వపరిష్కృత తదవచ్ఛిన్నసమవధానమాత్రప్రయుక్తత్వస్యైవ వివక్షణీయత్వాదుక్తస్థలీయోపఫలో
పధాయకతాభావస్య వహ్న్యభావసహచరితధూమవత్తాజ్ఞానజనకవహ్న్యుపస్థితితావచ్ఛిన్నభావస్యాపి ప్రయోజకతయా తదవచ్ఛిన్న
సమవధానమాత్రప్రయుక్తత్వాభావాదేవ న తద్దోషః సాధారణ్యలక్షణాసమన్వయస్తు సాధ్యాభావసహచరితవహ్నిమత్తాజ్ఞానజ
నకధూమాభావోపస్థితితావచ్ఛిన్నాతిరిక్తయావత్కారణకాలీనసాధ్యవదవృత్తిత్వావిషయకసాధ్యసహచరితవహ్నిమత్తాజ్ఞానజ
నకధూమోపస్థితిమాదాయైవేత్యేవం ఫలోపధాయకతాభావస్య విదాయకత్వేయ సాపి ప్రయుక్తతయా అభావస్యైకస్యైవ మాత్రప్ర

యుక్తత్వాదిరహితమితి వాచ్యం పక్షోపధాయకతాభావాధికరణతాయామేవ తాదృశమాత్రప్రయుక్తత్వాత్ అధికరణతాయాం అధికరణాభేదేన భిన్న
తయా భావధర్మియాం కాలికేతి ధూమపక్షితి సంధ్యు సహచరితేష్టాధికరణతాయాం నైతయుక్తత్వసంభవాదితి చేత్ న తద్భిన్నత్వ ధూమసహ
చరితవహ్నిమత్త్వాజ్ఞానేజన్య ధూమే పక్షితి ఇష్టత్వాత్ పక్షోపధాయకతాభావస్య అధికరణతాయాం తదాభావ సహచరితవహ్నివ
త్త్వం జ్ఞానజన్య ధూమే భావేపి పక్షితి తాదృశవహ్న్యభావవత్త్వ జ్ఞానే పక్షితయా తత్ర భిన్నయతావచ్ఛిన్న భావస్య అనిగమకత్వే విరహా
నా ప్రయోజకతాయా అసంభవాపత్తేః సహకారితావచ్ఛేదకత్వం చ సర్వపక్షిత్వ ప్రయోజకతాయాం తత్ప్రయోజకతాయాంశే ఇష్ట
యోజకతాపి ఇత్యుపకత్ప్రయోజకతావచ్ఛేదకత్వయోః సంసర్గేపి సహకారితావచ్ఛేదకత్వేన యసౌభిన్నత్వం దేయ ఎవ అంతదవచ్ఛిన్న
ప్రమవత్త్వాకేప్ర యుక్తపక్షోపధాయకతాభావవత్త్వమవచ్ఛిన్నే సామానాధికరణ్యేన సహకారితావచ్ఛేదకత్వపదే ఇవ చబతాపతే కేవలవ
హ్నిసహచరిత ధూమవత్త్వ జ్ఞానే జన్యవహ్నిపక్షితేరపి సామానాధికరణ్యం తత్రతతవచ్ఛిన్నత్ అత్ర ఉక్తరూపావచ్ఛిన్న సమానాధికరణయుక్తపక్షోపధా
యకతాభావాంశతానతావిరహః తదవచ్ఛిన్నకాలికేత్యస్య ధూమాంశు పధాయకత్వసంబంధావచ్ఛిన్న విశేషణ యుక్తతాకాంశతైసంధవ భావసహ
చరితహేతు తత్ జన్యే జన్యే సంధ్యాభావే పక్షితి కాలికే కాలికేత్రయ సహకాలికే సాధ్యసహచరితహేతుమత్త్వ జ్ఞాన జన్య సాధ్యవత్ పక్షితి మా
దాయతాదృశ పక్షితి కాలికే సాధ్య తదభావవదవృత్తి ధర్మవత్త్వ జ్ఞానోత్తర సమయావచ్ఛిన్న సంధ్య సహచరితహేతుమత్త్వ జ్ఞాన జన్య సా

ధఽతదభావోపస్థితిమాదాయ చ సాధ్యవద్భిన్నే సామానాధికరణ్యఘటితదవభిన్నసమధికవృత్తియత్క్త్వఖలేనోపధాయకవాభావవదిరహవృత్తియత్త్వా సంభవాదాక

శ్శః మధ్యాద్ధాస్తుసాధ్యసంశయోహ్యన్తర్గతిత్వపవభిన్నజనకతా వ్యాపకాం రశిత్వా సాధ్యవద్భిన్నే విశేషణోయం ఉక్తస్థలే యస హేతూపాలంబకజ్ఞానేజన్యా

౧౦ పస్థితా ఇత్యుక్తే జనకతావ్యయిలోః నతావత్రతేవహోదాయసహచారితావచ్ఛేదకతావ్యాప్తిః స్వాత్తిత్వావచ్ఛిన్నత్వాదేశాన్న ధూమత్వావచ్ఛేదకప్రకారకజ్ఞా

కాదేః జనకతామాదాయ జనకతాద్వయతాకృతయోః పక్షతాప్రసిద్ధదోషః నాశయిత్వాదేశాన్న సామ్యబలోత్తబాద్ధిజనకపదాంకుః బస్థిత

దికపోదాయదోషః యత్రపి అక్షతతాద్విగమనవిరహేణ కత్వాటజనకతాం వ్యయిభూతవిత్వా తథా బసాధ్యవ్యాపకతా వ్యతజనకతాద్వయ

భూతవిత్వా సాధ్యవద్భిన్నే విశేషణోయాయితిప్రాహుః [illegible] యాహుర్వ్యతిపరిశిష్టవిషయకనిశ్చయత్వవ్యాపకః పక్షధర్మతాయాం తుమతాశ్చయకాలిక

త్వాప్రమితత్వప్రతిబంధకత్వాదుభయోరభావః తాదృశత్వమితరాపిఅవ్యాప్తిత్వవిశిష్టపక్షేవిశిష్టసాధ్యసంశయప్రమాణవ్యాపకత్వం యాదృశవిశి

ష్టవిషయకనిశ్చయత్వవ్యాపకప్రతిబంధకతా ఇత్యాపితత్వాదుభయోరభావేయాప్రకృతానుమితికృత్తిబద్ధతాంతద్విరహాపతిప్రతిబంధకతావభా

వవిష్ణుధర్మతాయాంతుమతాః కత్వయకాలికత్వాదుభయోరభావో యాదృశవిశిష్టవిషయకత్వవ్యాపకః తాదృశత్వమితిసముదితార్థః అనుమా

మేయత్వవ్యాప్తిప్రమేయవత్వాదిత్యత్రప్రసక్తదిశాఽనుపపత్తాపత్తేః అత్రయమాశంకా అథకాంచనమయపర్వతాద్వహ్నిమాన్

తాదృశా పత్తిః కాంచనమయపర్వతవాన్ నగనాదిత్యాదౌ చకాంచనమయత్వాద్యపక్షభూతాయాం ప్రత్యక్షాద్యత్ర ఇందోకాంగగనాదావతివ్యాప్తిః హేతుమత్తాబుద్ధి
ఉసకాలీనతాదృశవిశిష్టవిషయకబుద్ధేయసత్ప్రకృతానుమితిప్రతిబంధకత్వాత్ ఉభయాభావసత్త్వే హేతుమత్తాబుద్ధేయ శతాంశతాదృశజ్ఞానే హే
తుమత్తాజ్ఞానకాలీనత్వాభావసత్త్వాత్ ఉభయాభావసత్త్వాచ్చ ఏవం చ యత్ర పక్షతావచ్ఛేదకసామానాధికరణ్యేన సాధ్యసిద్ధిరుద్దేశ్యా తత్ర పక్షతావ
చ్ఛేదకసామానాధికరణ్యేన హేతుమత్తాభావవత్త్వే అతివ్యాప్తిః స్వసామానాధికరణ్యేన సాధ్యసిద్ధిరుద్దేశ్యా తత్ర అవచ్ఛేదకావచ్ఛేదేన ప్రతిబంధక అవచ్ఛేదకావ
చ్ఛేదేన ఉద్దేశ్యత్వాభావాత్ కరణతాదృశవిశిష్టవిషయకజ్ఞానకాలీన అవచ్ఛేదకావచ్ఛేదేన హేతుమత్తా   కర్తృత్వయస్య ఆహార్యత్వయాం అనాహార్యత్వే
తుమత్తాబుద్ధేయకాలీనత్వాభావాదేవ ఉభయాభావసత్త్వాపాదనాదనుసరణాత్ అవ్యాప్తివారణాయ హేతుమత్తాబుద్ధేయే అసత్కల్పకత్వవాచ్యావచ్చి
శిష్టవిషయకజ్ఞానే అనాహార్యత్వసత్త్వేపి తయోరన్యతరపదం త్యాదికమప్రసక్తవిశిష్టాన్తరాభావతత్త్వమేవ ఇదమేవ యథాం అతః సామానాధి
కరణ్యేన సాధ్యసిద్ధిరుద్దేశ్యతా సామానాధికరణ్యేన హేతుమత్తే విశిష్టావగాహిత్వాభావాధికరణతాయామేవ ఉభయాభావత్వయోర్
సామానాధికరణ్యే తత్ర విపక్షేణోపి తత్ర విషయతా ద్వయోర్వ్యాప్యత్వాభావాదితి వాచ్యం యత్ర పర్వతో వహ్నిమాన్ ఇతి ధూమాదేః ప
క్షతావచ్ఛేదకత్వ తత్తదాదిజ్ఞానేతి తత్ ఉభయాభావవాన్ ధూమాభావవాన్ తాదృశపర్వత ఇత్యాది జ్ఞానప్రతిబంధకతయా తత్రాపి

వ్యాపకస్య హేతుతా తత్ర జలవద్భుతే అతివ్యాప్త్యాపత్తేః జలవ రవిప్రయు వహ్నిత్వంపత్వానుల గాపరవ్యతాద్వశో హేతు మత్రా ఉత్తయాం వృత్తితాపి
దేవం యత్ర దత్వసామానాధికరణ్యే జలాభావాదేః పక్షతావచ్ఛేదకాది ఘటత్వతాసామానాధికరణ్యే సాధ్యసిద్ధేః యద్వ్యత్వతాం జలాదేహేతు
తాం తత్రా సాధారణ్యవ్యాప్తిః సామానాధికరణ్యస్తత్రతాం సిశేవర్ధేరవచ్ఛేదకావచ్ఛేదే హేతుమత్రా ఉత్తయస్యాం వశ్యకతయాం తద్వ్యాపి హేతు మత్రా ఉ
త్త్రయాం ప్రసిద్ధిః అతః తత్ర చ ప్రతిబంధకతాశరూ ఉచిత్వం హేతు మత్రా జ్ఞానే ఉకా శీ ఉ జ్ఞానే ఉ పెన్యాదృపివిశేష్య దలపి ఉ రుక్త ప్రతిబంధకతాయాం నపి ఉ
రూపితవిశేష్యవిషయితాపి వహ్న్యంశే త్వాం ఉవెళ్యతిపర్వతోంవహ్నిమాన్ జలాదితాదాత్మ్యమేం తత్వవిశిష్టా సాధారణ్య అతివ్యాప్తివారణాయ విశిష్టా
తదా ఘటత్వత్వజలస్య సాధకత్వం తదాత్ర దోషాంపు నతరతి భావకే నైవ వాంపుసంధేయః మైవం విశిష్టపక్షే విశిష్టసాధ్య సాధ్యగ్రహాత్వప్ర ఉవృత్తి
త్వాస్వయాం క్షశవశిష్టవిషయకఉత్తయత్వవాప్య పకప్రతిబంధకతాం ఉరూపితతాయా భయాభావకలే యా ఉరుక్త సుమతిప్రతిబధ్యతాత్వే రూపితప్ర
తిబంధకతాయా తిరిక్త వృత్తివిషయతాం కతాద్యశవిశిష్టత్వమేవ సముదితలక్షణార్థః బాధాదిజ్ఞానే ప్రతిబధ్యతాయాం వ్యాప్యప్రతిబంధకతా ఉరూ
పితత్వ తాదృశగ్రహతాప ఉవృత్తితాం వహ యోగేవసతాయెప్నే తత్రాతివ్యాప్తిః ప్రమేయత్వమ వృత్తిప్రమేయతావాదితత్రతు వహ్నిబారప్రతిబధ్యతా
యాం మేవ తద్ధాతాప్నే తత్రాతివ్యాప్తిః అసాధారణామితప్రతిబధ్యతాయాం తాదృశగ్రహతాప ఉవృత్తిత్వనేష్టదశ్వయ ఉత్తయత్వవ్యాపకప్రతి

బంధకతాశూన్యాపి తత్ప్రతియోగికతాదృశాభావసత్త్వాత్ తల్లక్షణసమన్వయః అతోఽనాకాంక్షాపపత్తిరితి వాచ్యం విశిష్టప్రతియోగితావచ్ఛేదకహేతుమ
త్త్వస్థలీయకాలికసంబంధావచ్ఛిన్నవిశిష్టవిషయతాకత్వస్య సామాన్యాభావస్య ప్రమాణికత్వేఽపి హేతుమత్త్వస్థలీయసమానాధికరణతావచ్ఛేదకత్వానుమితిసామాన్య
ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకవిశిష్టత్వాభావస్య బాధ్యత్వాభావాత్ అత ఏవ వ్యాప్యత్వాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వస్య ప్రతియోగిశబ్దత్వాశబ్దత్వవాన్ శబ్దత్వశబ్దత్వవాన్ ఘటః ఇత్యా
దిజ్ఞానే తాదృశవిశిష్టయ సామాన్యాంతర్గతత్వం తథా హేతుమత్త్వస్థలీయసమానాధికరణతావచ్ఛేదకత్వానుమితిసామాన్యాంతర్గతత్వం తత్త్వాంశ్చ
శబ్దత్వశబ్దత్వవాన్ ఘటానుమితిసాధారణైకప్రతిబంధకతాయా అసంభవాత్ తాదృశానుమితిత్వవ్యాపకానుమితిప్రతిబంధకతేతి చేత్ అత ఏవాత్ర తత్తత్
కాలికసంబంధేన హేతుప్రకారతానిరూపితవిశేష్యతావచ్ఛేదకయత్కించిద్ధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యకానుమితిత్వవ్యాపకత్వస్య నివేశాత్ ప్రతిబంధకప్రతి
బధ్యతాయాః తాదృశయత్కించిద్ధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకానుమితిత్వవ్యాపకత్వమక్షతమేవ హేతుప్రకారతాహేతుతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్త్యధికరణ
ధర్మావచ్ఛిన్నప్రతియోగితాకత్వే విశిష్టస్యావ్యాప్యత్వావగ్రహణస్య భూతాభావప్రతియోగిత్వం జాతిమాన్ ప్రమేయాదిత్యాదిజ్ఞానే వృత్తిమాత్ర
కారణాంశే విశేష్యతావచ్ఛేదకతాభేదయత్ర ఘటభిన్నస్యైకత్వాత్ స్వరూపసంబంధేన ఘటవాన్ ప్రమేయాదిత్యాదౌ సమానాధికరణతావచ్ఛేదకత్వజ్ఞానే ఇత్యాదిషు
హేతుమప్రతిబంధకతాయా వ్యాపకత్వభంగేఽపి క్షతిః ఏతల్లక్షణే వహ్నితావచ్ఛేదకప్రమేయత్వవిశిష్టవహ్ని జ్ఞానే రభావస్య తాదృశత్వమేయ

సామానాధికరణ్యేన హేత్వభావవత్త్వ విషయతాయాం అప్రకృత పక్షప్రకృత హేతుమన్నిష్ఠ యావ గాహిత్వాభావా ధికరణతాయాః ప్ర
తిబంధకతాయాత్ అప్రకృతపక్ష ధర్మికహేతుమత్తా నిశ్చయ విశిష్టయా దృశ విశిష్ట విషయకత్వం అనుమితి ప్రతిబంధకతా నతిరిక్త వృత్తితా దృశత్వ
౧౧ స్యతిబాధాదివారణాయ తాదృశయత్కించిత్ జ్ఞాన సంయాదృశ ధర్మావచ్ఛిన్నవిషయక నిశ్చయ సామాన్యప్రతిబధ్య తాదృశేతి అద్వయ మాత్రం
ప్రమేయత్వాదు ప్రవృత్తి ప్రమేయతాపి దత్వాదావవృత్తిత్వాభావవద్వృత్తిత్వమేయత్త్వే అవ్యాప్తేః తత్రవిశేష్యదలసత్వే అపివాధఘటితత్వేన తాదృ
శనిశ్చయ సామాన్యప్రతిబధ్యత్వస్య తాదృశయత్కించిజ్జ్ఞానే అసత్వాదితి చేత్ అత్రకే చిత్ విశేష్యణాదల ఘటకతా దృశనిశ్చయత్వావ్యాపకత్వప్ర
తిబంధకతాయాం స్వాశ్రయానుమితవిశిష్ట విషయకత్వానతిరిక్తవృత్తిప్రతిబంధకతా భిన్న త్వవిశేషణీయామితి అత్ర స్వత్వం వచ్ఛిన్నాధార ఘటక
వృత్తిప్రమేయత్వ విషయకతావచ్ఛిన్న ప్రతిబంధకతాయాం స్వాశ్రయానుమిత విశిష్ట విషయకతావచ్ఛిన్నత్వాభావ సమానాధికరణత్వ యావ్య
త్తేః ప్రత్యే తాదృశనిర్ణయ విశేషణాంశే తాదృశనిశ్చయత్వవ్యాపకత్వ నివేశే వాధః ఇతి వాచ్యం అసాధారణ్యే అవ్యాప్తి భియైవ తత్తద్వేశా వ్యాపకత్వ
త్ స్వాశ్రయానుమిత విశిష్ట విషయకతావచ్ఛిన్నా యదసాధారణ్య విశిష్ట విషయతావచ్ఛిన్న ప్రతిబంధకత్వాత్ అనుమిత ప్రతిబధ్యత్వ నివేశే
తాదృశయత్కించిజ్జ్ఞానే సత్వాత్ అత్ర స్వాశ్రయానుమితత్వం స్వఘటకనిరూపకత్వాత్ నివేశాభావ ... అనుమితత్వావచ్ఛిన్నవిషయతామా

యన్నతాదృశేషు తాదాంవతివ్యాప్తిః అత్ర చ ప్రమేయత్వవిశిష్టబాధాదావతివ్యాప్తిః వ్యావిషయతాంప్రయోజకత్వావిశిష్టవిషయతావ్యాప్రయోజకత్వ సాం
పవిశిష్టాంతరాంఘు అతిశ్యాదలేనైవ వారణీయా ఇత్యాహుః తన్న సమ్యక్ అంశతో గోలకం ధూమవద్వహ్ని ఇత్యాదౌ ప్రమేయత్వవిశిష్టధూమాభా
వవద్యోగోలకే అతివ్యాప్తిః ధూమాంశే తాదృశప్రమేయత్వవిశిష్టధూమాభావవాన్ వహ్న్యభావవాన్ ప్రమేయత్వవిశిష్టధూమాభావవద
యోగోలకః ఇత్యాప్తి వహ్నిరకే ధర్మ దర్శనే విధయా ప్రమేయత్వవిశిష్టధూమాభావవద్యోగోలకః పక్షే హేతుమత్వం న గాహితాం మాదాయ
తాదృశవిశిష్టాంతరాంఘు ఘటితత్వస్య ఇతి [illegible] పక్షవృత్తిత్వసత్త్వే కుతోఽవ్యాప్తిరితి సంబంధావ్యాపృతిరితి ప్రసవయాదృశవిశిష్టవిషయకత్వం
తత్త్వాంశవ్యమితిప్రతిబంధకతాయాః పక్షధర్మతాహేతుమత్త్వజ్ఞానకాలీనజ్ఞానావృత్తితాదృశత్వస్య వికల్పరూపత్వే [illegible] మాత్రం
యాదృశవిశిష్టవిషయకత్వయత్తాదృశహేతుమత్త్వాంశయావ్యాపకభూతవిషయతాంశాంశత్వే విశిష్టవ్యాపకతయా తాదృశవ్యాపార
స్వపదార్థవిషయకహేతుమత్త్వాంశయావారణాసంభవాత్ ఉదాహృతేఽతివ్యాప్తిరితి తావాచ్యం యత్రయోగః రూపేణ ఇదం వత్వావచ్ఛిన్నత్వేన హేతు
తుతాదృశదర్శనాపక్షతావచ్ఛేదకావిశిష్టతత్తత్త్వేనైవ రూపేణ హేతుమత్త్వాంశయావిపక్షేనైవ అసాధారణోల్లక్షణాగమనసంభవాత్ తదర్థ
తత్త్వాంశయాభావప్రమేయత్వాంశత్వేన విశేష్యతా అకించిత్కరత్వాదుదాహృతే అతివ్యాప్తివారణాసంభవాదితి చేత్ [illegible] యత్ర విశేషాభావప్ర
మవ్యాపకభూతవిషయతాంశాంశత్వే విశేష్య

త్వసంబంధేన హేతుత్వేనేష్టాః పక్షత్వేన ప్రమేయత్వాదివిశిష్టవహ్నివిశిష్టవహ్న్యాత్మకబాధే అతివ్యాప్తిస్తద్వారణాయ పక్షతావచ్ఛేదకే హేతువిషయకత్వేనైయత్ర
స్వసమానాధికరణతాదృశనిశ్చయత్వం చ ధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యకసాధ్యాభావవత్తాసామాన్యవిరోధిత్వేన ధర్మతావచ్ఛేదకహేతుమత్తానిశ్చయస్వసమా
౭౨ నాధికరణనిశ్చయభిన్నత్వం తాదృశనిశ్చయభిన్నత్వం చ వైశిష్ట్యం ప్రయోజనం ప్రమేయవత్త్వాదిస్వభిన్నతాదృశనిశ్చయసమానాధికరణావచ్ఛేదకహేతుమత్తాసామాన్యవిరో
ధిత్వాత్ వారణీయః తావతైవ కేవలదోషవిషయకజ్ఞానేన తాదృశనిశ్చయసామాన్యాంతర్గతత్వాత్ స్వభిన్నస్వసమానాధికరణహేతుమత్తానిశ్చ
యాప్రసిద్ధ్యా అసంభవః అతః ప్రథమతాదాత్మ్యపక్షసంగతిః తాదృశప్రథమతాదృశనిశ్చయే స్వభిన్నతావచ్ఛేదకతాదృశసామానాధి
కరణ్యసమూహాలంబనహేతుప్రకారకదోషవిషయకనిశ్చయసమానాధికరణ్యస్వభిన్నహేతుమత్తానిశ్చయాప్రసిద్ధ్యా సంభవః ఇతి తన్నైవ
శః అథవా బాధే అతివ్యాప్తివారణాయ స్వసమానాధికరణహేతుమత్తానిశ్చయాయిముఖ్యవిశేష్యతానిరూపితావచ్ఛేదకత్వం యత్కించిద్ధర్మా
వచ్ఛిన్నవిశేష్యకాం బాధాదిషు అతిధర్మసత్తాదృశత్వప్రభావాత్ ధర్మావచ్ఛిన్నహేతుమత్తానిశ్చయతా బాధాదిజ్ఞానసత్త్వ యత్కించిద్ధర్మా
వచ్ఛిన్నవిశేష్యకాను మితిసామాన్యవిరోధితావచ్ఛేదకత్వాతిప్రసంగః తత్ప్రమేయవహ్న్యభావాది సాధ్యకత్వేన వహ్నిత్వేత్యప్రమేయవహ్న్యాది
రూపబాధే అతివ్యాప్తిస్తాదృశనిశ్చయసామానాధికరణ్యస్వసమానాధికరణనిశ్చయాంశతాదృశవిశేష్యతావచ్ఛేదకతాప్రయవహ్నిత్వేన తావద
త్కించిద్ధర్మావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకానుమితిసామాన్యవిరోధితాప్రతిబంధకతావచ్ఛిన్నవిశేష్యతావచ్ఛిన్నత్వస్య ముఖ్యవిశేష్యతాయాం

అవచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకావచ్ఛిన్నత్వసత్త్వాత్ దృశవిశేష్యతాయాం చ వైశిష్ట్యాత్ తాదృశబాధఘటకప్రమేయత్వరూపహేతుప్రకారతా ఽరూపితవిశే
విశేషాత్ ష్యతాయాం తాదృశప్రకారకత్వావచ్ఛిన్న॥ ఏతన్నవృత్తిత్వాభావప్రకారతా ఽరూపితధర్మితావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నవిశేష్యతాకావచ్ఛిన్నత్వరూపప్రమేయ
వహ్నివిశిష్టవహ్న్యాదిబాధగ్రాహకహేతుప్రకారతా ఽరూపితవిశేష్యతాయాం చ తాదృశప్రకారతాపన్నబాధితయాం బాధాదిఘటకధర్మిత్వాత్
దృశయత్కించిదన్తర్గతత్వాత్ అతివ్యాప్త్యసంభవాత్ ఏవం చ ప్రథమకాలికత్వావచ్ఛిన్నతాదృశనిశ్చయసామాన్యాన్తర్గతత్వే వలదూషణ
ఘయక నిశ్చయసమానకాలీనతాదృశధర్మా ప్రసిద్ధ్యసంభవా ఽప్రత్యక్షాదావితి పరిత్యక్తరీత్యా ప్రతిబధ్యతాయాం అనుమితిత్వావ్యాపక
త్వావచ్ఛిన్నాయతాదృశవిశిష్టవిషయక నిశ్చయసామానకాలీనసమానకాలీనహేతుమత్తా నిశ్చయసమానధర్మితావచ్ఛేదకానుమితిత్వ
వ్యాపకతావచ్ఛేదకస్యాప్రసిద్ధ్యా ప్రతిబన్ధకతా ఽరూపితప్రతిబధ్యతాకత్వమితి లక్షణార్థః ఏవం చ హేతుమత్తా నిశ్చయాసమానకాలీ
నదోష విషయక నిశ్చయస్యాపి సమానకాలీనహేతుమత్తా నిశ్చయాప్రసిద్ధ్యా ఇత్యపి తాదృశవిశిష్టవిషయక నిశ్చయస్య హేతుమత్తా జ్ఞాన
స్య కాలిక నైయత్యం తాదృశదోషలక్షణాసంభవాభావ ఇత్యవాసంభవపదార్థః ఇత్యపి సధర్మితావచ్ఛేదకస్య గమకత్వ
స్మృతసాధ్యవిధేయకత్వకతత్త్వాదిధర్మాణాం ప్రకృతసాధ్యనిరూపితవ్యాప్తిప్రకారకానుమితివిశిష్టానుమితిత్వ త్రివిషయతా ఽరూపక

తావచ్ఛేదకరూపవత్త్వేన వహ్నిభిన్నాంశత్వే తాదృశాంశు మితి వైశిష్ట్యంచ స్వనిరూపిత విధేయతాప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వవ్యాప్య సాధ్యతావచ్ఛేదకావ
చ్ఛిన్నప్రకారతానిరూపిత విశేష్యతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్న విశేష్యతానిరూపిత హేతుతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నప్రకారతాశాలి నిశ్చయకాలికత్వావ్యభి
౧౪ య సంబంధేన వ్యాప్తిప్రతిబంధకతానిరూపిత తత్ప్రతిబధ్యతా సంసర్గావచ్ఛిన్నమవచ్ఛేదకత్వం గ్రాహ్యం. అసంభవవారణాయ ప్రథమసంబంధః ప్రమే
యో వహ్న్యభావవ్యాప్యవాన్ వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ వహ్న్యభావవ్యాప్యవ   దాత్మకబాధ అతివ్యాప్తివారణాయ కాలికత్వవిశేషణ [illegible]
వహ్నిమాన్ అవ్యక్తి జలాదిత్యాదౌ ఘటాభావహేతుమత్తానిశ్చయస్యాపి ప్రసిద్ధ్యా అవ్యాప్తిరవ్యక్తి జలవాన్ నిశ్చయస్య [illegible]
ఘటాదేర్ హేతుతావచ్ఛేదకతా పర్యాప్తేర్ వైశిష్ట్య హేతుతావచ్ఛేదకధర్మావచ్ఛిన్న ప్రకారతాశాలి నిశ్చయస్య [illegible]
ధ్యా తత్రాపి వహ్నివ్యాప్యవత్ భూతలాభావప్రతియోగి జలవాన్ హ్రదః ఇతి నిశ్చయమాదాయ తాదృశజలాదౌ లక్షణగమనమితి వాచ్యం వ
హ్నివర్ణనాంచ నిమయ జలాదిత్యాదౌ జలదావానలాభయస్యాదిత్యాదౌ [illegible] హేతుమత్తా నిశ్చయకాలికవ
హ్నివ్యాప్యవత్ భూతలాభావప్రతియోగి జలనిశ్చయస్యాపి సామానాధికరణ్యేన అనుమితి ప్రతిబంధకతయా వహ్నివ్యాప్యవత్ భూతలాభా
వప్రతియోగి జలాదావవ్యాప్తిరితి చేన్న నిశ్చయవిశిష్టాన్యత్వే హేతుతావచ్ఛేదకతాశ్రయధర్మావచ్ఛిన్నప్రకారకే సధర్మితావచ్ఛేదక
నిశ్చయే వివక్షణీయత్వే వైశిష్ట్యంచ స్వనిష్ఠ సాధారణ విషయతానిరూపిత ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకత్వం విధేయ విషయ

యత్తావత్త్వం కాలికసామానాధికరణ్యం ఏతత్త్రితయసంబంధేన ప్రాప్తాః తథా చోక్తస్థలే ఏవంభూతం హేతుమత్త్వాద్యకం వహ్నివ్యాపకీభూతా
భావప్రతియోగి జలకాలికజలవాన్ప్రాచ్యత్రి ద్రవ్యత్వమేవ తత్కాలికం సాధారణ్యవిషయకత్రితయమాదాయ లక్షణాసంగతిః ప్రథమసం
బంధావచ్ఛేదకత్రితయమాత్రసత్త్వ సామాన్యత్రితయవిశిష్టతాపాజలత్రితయసత్త్వతదవచ్ఛిన్నసిద్ధాంతే వైశేః వహ్నిమాన్ జలదావా
తేనోభయస్యాపి తాదృశవహ్నివ్యాపకీభూతాభావప్రతియోగిజలవహ్నివ్యాపకీభూతాభావప్రతియోగిత్వాత్తయోభయమేవాల సాధారణ్యం
ఏకహేతుమత్త్వత్రితయసత్త్వే హేతుఘటితాసాధారణ్యత్రితయవిశిష్టతాపాజల సాధారణ్యలవ్యాప్తికారణాయ ద్వితీయసంబంధేవి
శః తద్వైశిష్ట్యజలఘటితాసాధారణ్యత్రితయాసమానకాలికత్వే వాలమత్త్వత్రితయమాదాయత్నే వాలఘటితాసాధారణ్యలక్షణాసంగమ
కవమితి [illegible] సధర్మికత్వావచ్ఛేదకహేతుమత్త్వత్రితయతత్త్రయాణాం ప్రత్యేకవిశిష్టవిషయకత్రితయతాదృశహేతుమత్త్వత్రితయకాలికత్వావచ్ఛేదం
కాద్విశేషహేతుమత్త్వవిషయకయావద్విశేషవిశిష్టవిషయకత్రితయసామానాధికరణ్యే వైశిష్ట్యే నైవోపపత్తేరితి వాచ్యం తద్రూపవాన్ వహ్నిమాన్ వహ్నిమానేవ
హ్నిం వ్యాపకీభూతాభావప్రతియోగితావచ్ఛేదకవ్యాపకవద్గగనాదిత్వాదా వహ్నివ్యాపకీభూతాభావప్రతియోగిత్వవిశిష్టగగనేరూపవాన్సాం
ధారణ్యలవ్యాప్తిః ఘటత్వాదిధర్మికావచ్ఛేదకప్రతియోగితావచ్ఛేదకవహ్నివ్యాపకీభూతాభావవత్పర్వతగగనవిషయకతాదృశసాంధా
రణాలవిషయకాకాలికాద్రవ్యత్రితయసత్త్వప్రసక్తతాదృశహేతుమత్త్వత్రితయకాలికత్వవైశిష్ట్య ఆదాయసాధారణ్యసిద్ధాంతతత్త్రితయవృత్తిహో

స|సా|అద్ర

తు వర్త్మా జ్ఞానమితి తత్ర పృథ్వీత్వాదౌ అసాధారణ్యలక్షణాసంగమమత ఆహ యద్వేత్యాదియ యత్సాధ్యపక్షీభూతాభావప్రతియోగి నిత్యః శబ్దః శబ్ద
త్వాదిత్యాయమిత్యాకారకనిశ్చయస్యాపి సామాన్యాత్మకతయా తాదృశమోక్షోఽవ్యాప్యవారణాయ అవశ్యం తాదృశవిశిష్టవిషయకనిశ్చయ
౭౨ ప్రవ్యాపక్షీభూతవిషయతాశాలినిశ్చయత్వేన విశేష్యమితి సామాన్యపదోపాదానేఽపి యత్తాదృశనిశ్చయో యత్తాదృశనిశ్చయత్వం యత్తవ్యాప్యపక్షీభూతవిషయ
తాశాలినిశ్చయత్వేన విశేష్యతయా యదా స్వపదార్థవిషయకమేషవిషయకజ్ఞానమాదాయ యదా స్వైరం తత్ర సత్త్వే రసత్త్వే ఇతి
సామాన్యపదదానం పృథ్వీత్వహ్నిమాన్ జలాదిత్వాదౌ జల ఏతదత్రవ్యాప్తేః పూర్వమసాధారణ్యవిషయకజ్ఞానం తత్ జల
దవిషయకమేకజ్ఞానం తాదృశజ్ఞానం ఇతి వ్యాప్యపక్షీభూతవిషయతాశాలినిశ్చయత్వేన తాదృశజ్ఞానమితి ప్రతిబంధకతా సతాబ్ది
తి దాం ప్రసమూహాలంబనే యదా స్వపదార్థవిషయకనిశ్చయస్యాపి గ్రహాసంభవే విరుద్ధత్వం తాదృశజ్ఞానస్య సమూహాలంబనత
తద్వాపి వహ్నిమాన్ వహ్నే రతద్వహ్నివ్యాప్యపక్షీభూతాభావప్రతియోగిత్వావిశిష్టేఽతివ్యాప్తేః వహ్నివ్యాపక్షీభూతాభావప్రతి
యోగితావ్యాప్యపక్షీభూతవిషయతాశాలివహ్నిమాన్ పర్వత ఇతి జ్ఞానే వహ్నివ్యాప్యపక్షీభూతాభావప్రతియోగివహ్నిరితి కారకయ
త్రింశజ్జ్ఞానేతాదృశజ్ఞానమితి ప్రతిబంధకత్వస్య తత్తదాదితి ధ్యేయం అత్ర గగనాభావవత్త్వవిషయకజ్ఞానస్య సధర్మితా వహ్నిరకసహితత
మత్వే యాం తత్ర సధర్మితా వహ్నిరకసాధారణ్యమితి సామాన్యవిషయో ధిత్వాభావే గగనాభావవత్త్వాదేర్ బాధిత అతివ్యాప్తేః సాధ్యసా

మానాధికరణ్యే జ్ఞానస్య సాధ్యత్వేన ధర్మితావచ్ఛేదకత్వేన తయోస్తాదృశ జ్ఞానస్య ప్రతిబంధకత్వాత్ అతః స్వావచ్ఛిన్న తద్వ్యాప్తి వారణాయ
సాధ్యత్వమితి సామానాధికరణ్య విరోధిత్వ విశేషణం లక్ష్య సాధ్యాధికరణతా ఘటిత సామానాధికరణ్య గ్రహ విరోధిత్వ విశేషణే నైవ
తాదృశాతివ్యాప్తి వారణ సంభవేన సాధ్యత్వమితి సామానాధికరణ్య విరోధిత్వ విశేషణే వైయర్థ్యం సాధ్యాధికరణతా ఘటిత సామానాధి
కరణ్య గ్రహ విరోధిత్వ విశేషణే [illegible] భావవదధికరణత్వ కపాల [illegible] అవ్యాప్తిరితి విశేషణాంతరం [illegible] తద్వదధికరణత్వ సా
మానాధికరణ్యే గగనాభావవదధికరణత్వస్య సామానాధికరణ్యే గగనాభావవదధికరణ జ్ఞాన [illegible] ధర్మితావచ్ఛేదకత్వాపత్తిః
అధికరణతావచ్ఛేదేన గగనాభావవదధికరణత్వ [illegible] సంబంధేన గగనాభావవదధికరణత్వ విశిష్టాంతర [illegible] తద్వ్యా
[illegible] సామానాధికరణ్య గ్రహ విరోధిత్వ [illegible] ధర్మితావచ్ఛేదక [illegible] సమానాధిక
[illegible] లక్షణాంతర [illegible] సమవాయ [illegible] భావాదిత్వ [illegible] అవ్యాప్తిః [illegible] ధర్మి
గగనాభావవదధికరణత్వ [illegible] గ్రహే [illegible] వారణాయ ఉభయ [illegible]
తావచ్ఛేదక [illegible] ఘటజ్ఞానే సవిషయకమితి [illegible] ఘటజ్ఞానే సవిషయకత్వం
[illegible] ధర్మితావచ్ఛేదక [illegible] ఘటజ్ఞానే సవిషయకత్వం జ్ఞాన [illegible] ఘటజ్ఞానే

ద్వైతాపాదనం సంశయజనకీభూతాయాస్తాదృశకోటిద్వయధర్మితావచ్ఛేదకత్వవతి సవిషయకత్వప్రకారకత్వాద్యుపసవిషయకత్వాభావవతి స
౧౬ విషయకత్వప్రకారకత్వాదౌ అప్రామాణ్యసంశయాత్మకసాధారణధర్మదర్శనోపస్థితిః తజ్జనకీభూతం యత్తాదృశకోటిద్వయధర్మికప్రామా
ణ్యాప్రామాణ్యసహచరితజ్ఞానత్వవత్త్వజ్ఞానత్వవిషయతామాదాయ అతివ్యాప్తిస్తద్వారణాయ ఇతి [illegible] । అథ జ్ఞానత్వస్య విషయ
త్వే జ్ఞానత్వాపత్తిః తత్తాదృశకోటిద్వయఘటితత్వేనాదృశసంశయం ప్రతి సామాన్యతో జ్ఞానత్వప్రకారకప్రామాణ్యసంశయస్య హేతుతయా జ్ఞానకీ
భూతజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నధర్మికప్రామాణ్యతదభావసహచరితజ్ఞానత్వవత్త్వజ్ఞానత్వవిషయతామాదాయ అతివ్యాప్తిరితి చేన్న సాధ్యసంబంధ
జ్ఞానత్వోపస్థితిస్తు పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నముఖ్యవిశేష్యతాశాలితయా వ్యుత్పత్తిబలాత్ తాదృశోపస్థితిస్తు పక్షతావచ్ఛేదకజ్ఞానత్వావచ్ఛి
న్నముఖ్యవిశేష్యతాశాలితయా ఆవశ్యకీ ఇతి చేత్ తథాపి వహ్నిమాన్ పర్వత ఇతి యథా వహ్నిమాన్ [illegible] తాదృశోపస్థితిరితి వాచ్యం
ప్తి రితి వాచ్యం మహానసీయాదివహ్నిమాన్ ఇత్యాకారకోపస్థితిమాదాయ లక్షణాసంభవాత్ సాధారణధర్మవత్తాజ్ఞానాత్ కథం
తాదృశోపస్థితిరితి వాచ్యం యత్రాపస్థితాని [illegible] త్రవహ్నిమాన్ [illegible] తత్ర సంశయోత్పత్తౌ తాదృశే అవశ్యం జ్ఞానస్య
భావాత్ అథ యత్ర ఘటజ్ఞానధర్మికసవిషయకత్వప్రకారకజ్ఞానత్వం ధర్మితావచ్ఛేదకీకృత్య సవిషయకత్వసాధ్యతా తత్ర ఘటజ్ఞానే

సవిషయకంకవేశ్యాదిసాధ్యసంశయసాధారకీభూతేతి యేంఘటజ్ఞానం సవిషయకమితిశ్రుయధర్మికాప్రామాణ్యసంశయః తజ్జనకీభూత
ఘటజ్ఞానకధర్మికసవిషయకత్వప్రకారకజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నధర్మికాప్రామాణ్యాప్రామాణ్యసహచరితజ్ఞానకత్వప్రకారకజ్ఞానకవిషయతామా
దాయజ్ఞానత్వాదావతివ్యాప్తిరితిచేన్న పక్షతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నసంశయేనాప్రామాణ్యసాధ్యవిషయకత్వఘటితధర్మావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛే
దకావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకాంశతత్తదవచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకసాధ్యాభావవిషయకత్వఘటితధర్మావచ్ఛిన్నజ
నకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతప్రకారతాశ్రయత్వం। అథాత్ర సాధ్యాభావవిషయకత్వఘటితధర్మా
వచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకాంశతత్తదవచ్ఛిన్నసహకారితావచ్ఛేదకధర్మావచ్ఛిన్నజనకతాని
రూపితజనకతావచ్ఛేదకీభూతప్రకారతాశ్రయత్వమితి స్వావచ్ఛిన్నకీంసాధ్యవిషయకత్వవిశేషణత్వస్య పర్వతోవహ్నిమాన్ మహా
నసీయస్య ధూమాదితాదివ్యాప్త్యతివ్యాప్తేః తథాహి వహ్నిసామాన్యాభావవద్వృత్తిపర్వతీయవహ్నిమద్వృత్తిమహానసీయ
ధూమవానితిజ్ఞానీయప్రకారతాయాః పర్వతోవహ్న్యభావవాన్ పర్వతీయవహ్నిమాన్ వేతి సంశయీయసాధ్యాభావవిషయకత్వ
ఘటితధర్మావచ్ఛిన్నజనకతావచ్ఛేదకావచ్ఛిన్నజనకతానిరూపితజనకతావచ్ఛేదకత్వాద్విశేషణదలసత్త్వాచ్చ సాధ్యవిషయకత్వవిశేషితత్వా

షతాదవస్థాయామతివ్యాప్త్యా సాధ్యవిషయకత్వేన సాధ్యతావచ్ఛేదకస్యావచ్ఛేదకతాఽరూపకత్వం కింతు సాధ్యతావచ్ఛేదకపర్యాప్తావచ్ఛేదక
తాఽరూపకత్వాత్ తథా చోక్తస్థలే విశేష్యదలసత్త్వేపి తాదృశవిశేష్యకత్వఘటితవిశేష్యదలమితి నాతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం అథాసాధారణ్యా
౧౨ సంగ్రహాయ యద్రూపావచ్ఛిన్నవిషయకత్వం యత్ర వ్యాపకః పక్షధర్మతాజ్ఞానకాలీనతదనుమితిప్రతిబంధకతాభయాభావః తద్రూ
పత్వమితి సామాన్యలక్షణే నివేశితం చ పక్షధర్మతావిషయకత్వఘటితేనాభయాభావ ఏవ లాఘవాత్ ఘటితో నివేశిత ఇతి పర్వతో
ఘటవాన్ వహ్న్యభావవ్యాప్యవానిత్యాదౌ వహ్నిమత్పర్వతాదావతివ్యాప్త్యాపత్తేః అత్రైతత్ తద్ధేతుమద్వ్యాపకవహ్న్యభావాసాధారణ
మితివాచ్యం న చ కాంచనమయః పర్వతో వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ కాంచనమయత్వవ్యాపకీభూతాభావప్రతియోగిధూమే అసిద్ధ్య
నాత్మకే అతివ్యాప్తిరితి వాచ్యం తుల్యయుక్త్యా తేనాసిద్ధత్వేన సామాన్యలక్షణాక్రాంతత్వాద్వ్యభిచారలక్షణే చ సిద్ధిభేదస్య నివేశనీయత్వా
త్ పరే తు హేతుమన్నిష్ఠసాధ్యవ్యాపకీభూతాభావప్రతియోగిత్వేన సాధారణ్యం తద్విషయకత్వస్య పక్షధర్మతాజ్ఞానం తు తత్త్వజ్ఞానకాలి
నానుమితిప్రతిబంధకజ్ఞానసాధారణతయా అనుమితిప్రతిబంధకతాతిరిక్తవృత్తిత్వాత్ పక్షధర్మకహేతుమత్త్వోక్తేయం విశేష్య
త్వేయత్వప్రసక్తానుమితిప్రతిబంధకతాతిరిక్తవృత్తితాదృశత్వసాధారణం సామాన్యలక్షణే అత్ర చ వివక్షణీయమితి యతోఽయం సామాన్యలక్షణావ్య

త్ర కృతలక్షణానాం విశేషణదలస్య వ్యర్థత్వాసాధారణ్యాద్యవసిద్ధేః ఏతదన్తర్గతం వస్తుతస్తు తద్భిన్నత్వాదికం కల్ప్యం వ్యర్థం కృతం అత ఆత్మాశ్రయస్వరూపాసిద్ధా
రశ్చ సద్ధేతుమత్త్వగ్రహే విరోధిత్వదలస్య వైయర్థ్యమిత్యుక్తం భట్టాచార్యేణ తత్ర సంగచ్ఛతే ప్రాచో వహ్నిమాన్ ధూమాదిత్యాదౌ ధూమా
భావవద్వృత్తిత్వాదిరూపస్వరూపాసిద్ధావతివ్యాప్తివారణాయ తద్దలస్య సార్థక్యసంభవాత్ తథాహి ప్రాగ్ధర్మికధూమవత్త్వగ్రహే ఉద్దేశ్యవిశిష్ట
లనాహార్యత్వాశ్రిక సంస్కారస్తత్ప్రయోజ్యస్వరూపాసిద్ధివిషయకనిశ్చయత్వవ్యాపకత్వం ప్రకృతానుమితిప్రతిబంధకతాయాం సత్యపి
ద్వితీయదలే యద్విషయతయోశ్చ విశిష్టవిషయకనిశ్చయే పక్షధర్మికహేతుమత్త్వనిశ్చయవైశిష్ట్యం చ తాదాత్మ్యసంబంధేన తథాపి తేనాస్థలే
పక్షధర్మికహేతుమత్త్వవిషయకస్వరూపాసిద్ధివిషయకసమూహాలంబనస్య ఏకజ్ఞానస్య వా అసత్త్వాత్ తద్దలవైయర్థ్యమిత్యభి
ప్రాయో దీధితికృతః తత్ర మహానసవృత్తిసాధారణ అవ్యాప్తివారణాయ పక్షధర్మికహేతుమత్త్వనిశ్చయే చ అవ్యాపకీభూతవిషయితాశ్రయ
త్వస్య విశేషణత్వాత్ సర్వత్ర అసంభవాపత్తేః న చ పక్షధర్మికహేతుమత్త్వనిశ్చయతావ్యాపకత్వేనేతి తాదృశవిశిష్టవిషయితాయాం
అవ్యాపకత్వం తస్యాం స్వల్పే ఇవ ఏకదేశవైయర్థ్యమిత్యాదివాచ్యమేవ చేతి వాచ్యం ప్రాచో వహ్నిమాన్ వహ్న్యభావవజ్జాతిమత్త్వాత్ ధూమాదిత్యా
దౌ వహ్న్యభావవ దావ్యాప్తేః తథాహి పక్షధర్మికహేతుమత్త్వనిశ్చయతావ్యాపకత్వేనేతి వహ్న్యభావవ తత్తద్వహ్నివిషయితా

(పర్వతరూపబాధితవ్యాప్తిః తథా చ తాదృశదోషవిషయకప్రత్యక్షహేతువిషయకలింగాభావరూపత్వం సంభవాత్ సామానాధికరణ్యసంబంధేన హేతుమత్తాగ్రహోయత్ర ఏతద్దోషప్రసిద్ధి (

యాః అవ్యాప్యత్వం యద్విషయవ్యాప్తిగ్రహస్యప్రతిబంధకత్వం వహ్న్యభావవ్యాప్తిమద్ధూమవానిత్యాకారకప్రమాదిత్యాదిగాంభీర్యాత్ మాన్

వహ్న్యభావవానితి సమూహాలంబనజ్ఞానేన తత్రానుమితిప్రతిబంధకత్వవారణాయ తథాపి పక్షధర్మతాయాం హేతుమత్తాగ్రహే య

౧౮ వ్యాపకీభూతవిషయతాశాలిజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నవిషయతాశాలిపక్షధర్మత్వే హేతుమత్తాగ్రహేయవిశిష్టయాదృశవిశిష్టవిషయతావ

వ్యాపకీభూతవిషయతాశాలిజ్ఞానప్రతిబంధకత్వావచ్ఛిన్నవిషయతా విశిష్టయాదృశవిశిష్టవిషయకత్వం యత్వవ్యాపకత్వమితి తత్త్వాను

మితిప్రతిబంధకతాయాం ఏతద్దోషః జ్ఞానరూపసాధ్యవిషయకాయాం చ స్యాదితి వాచ్యం ప్రమాయా వహ్న్యభావవ్యాప్యధూమవాన్ పర్వత ఇ

త్యాదిజ్ఞానాదిత్యాదౌ వహ్న్యభావవ్యాప్యవత్త్వే పక్షధర్మతాహేతుమత్తాయాం సంశయాకారకసంస్కారదోషత్రయాభావదోషవిషయ

కలింగాభావరూపయాః సంభవాత్ ప్రమాణాధికరణసంబంధేన హేతుమత్తాగ్రహేయవైశిష్ట్యం ఏతద్దోషప్రసిద్ధియత్త్వం చ తత్ర భావసందేహ

ధారూపితజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నాయా ప్రకారతా తత్తదవచ్ఛేదకతాధాతుసంబంధేన స్వావచ్ఛిన్నకరణత్వాదిత్యాశ్రయః పరత్ర తత్త్వకరణధర్మ

వత్త్వాల్లింగసాధ్యగమః సంశయవిశిష్టరూపవత్త్వం సంశయవైశిష్ట్యం చ సాధ్యధికరణవృత్తిత్వేదప్రతియోగితావచ్ఛేదకత్వసంసర్గావచ్ఛిన్నస్వ

ఏతన్మవచ్ఛేదకతా కచ్ఛేదవత్త్వసంబంధేన సాధ్యధికరణత్వం చ స్వాశ్రయజన్యతారూపితజ్ఞానతావచ్ఛేదకత్వయాధర్మతావచ్ఛేదకతావచ్ఛిన్నవి

శేషభూతాం నిరూపితప్రకారతాత్వాత్ తదుభయసంబంధేన ఘటప్రతియోగిక తావచ్ఛిన్నదశత్వాత్ స్వనిష్ఠనిరూపకతావచ్ఛేదకతాపర్యాప్తి
ధికరణాభావవచ్ఛిన్నత్వవిషయతాయత్వప్రకారకః పక్షధర్మః హేతుమత్తాజ్ఞానకాలీనతాపక్షయత్ప్రతిబంధకతావచ్ఛేదకా
భావః తద్రూపావచ్ఛిన్నత్వమితి అత్రేదముపశంకా అనుమితిప్రతిబంధకత్వధర్మతాజ్ఞానకాలీనతోభయం తద్రూపావచ్ఛిన్
న్నవిషయకనిశ్చయవృత్తితావచ్ఛేదకం తద్రూపవత్త్వమితి దిక్ ఇత్యలం ప్రపంచేన ... శ్రీకృష్ణాయనమః॥

[illegible]